

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 3. Erunt novissimi primi. Quod fervori tempus negat, hoc Fervor affert
tempori.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

FERIA TERTIA. DE NOVISSIMIS OPERARIIS.

Sic erunt novissimi, primi. Matth. 20.

VERITAS PRACTICA.

Quod Fervori tempus negat, hoc Fervor affert Tempori.

SENSUS EST, Quod fervori quidem tempus neget diuturnitatem, neque enim diu durant saltem quoad sensum quæ multum fervent, tamen hanc alio sensu fervor diuturnitatem affert tempori, quatenus id suo merito efficit ut tempus aliquo breviter, ferventer in Domino collocatum æquivaleret longi temporis diuturnitati, juxta illud Sapientis: *Consummatus in brevi explevit tempora multa.* Et hunc esse germanum sensum & primarium finem parabole de operariis docet inter alios Menochius, ut scilicet ostendatur mercedem vitæ æternæ non tempori quo quis laboravit respondere, sed labori seu fervori quo quid fecit. *Sape enim sic, inquit, ut aliquis una tantum hora labores, quantum alius tota die, ideoque æqualem mercedem accipiat, quæ hic denario diurno exprimitur.*

RATIO autem cur sic fervore valeat tempus, sive quod idem est, cur opus breviori tempore factum, factum tamen ferventer, æquivaleret multo tempori, hac est inter alias, quod tanto est majoris meriti opus, quod est profectum ex puriori corde, Sed quantum est ferventius factum opus, tantum est ex puriori corde. Ergo & majoris est meriti, ac proinde fervor ille omni modo cum Gratia procurandus.

I. PUNCTUM.

LICET illi omnes Operarii qui laboratum in vineam missi sunt, unam & eandem mercedem accepisse videantur, dispar tamen & diversum esse in cælo sanctorum præmium nemo potest dubitare qui audiatur innotentem Apostolum, quod *et feret unusquisque propria corporis prout gessit, sive bonum, sive malum.*

Una est essentialis quam vocant Beatitudo, quæ in vivendo ac amando Deo consistit, & quæ velut denarius deficienti die datur omnibus, quibus aliquid datur: sed & hujus beatitudinis diversi sunt gradus, & alterius quam dicunt accidentalem tam variaz sunt species quam alia est claritas solis, alia claritas lune, & alia claritas stellarum: stella autem à stella differt in claritate, sic & resurrectio mortuorum.

Et verò cum ex multis illa meritum diversitas educatur, tum ex fervore Spiritus de quo Apostolus: *Spiritu ferventes, Domino servientes, Rom. 12.* Quasi diceret, hos esse propriè & proximè Domino servientes qui Spiritu sint ferventes. Nam si, ut ait Sapiens, *Incorruptio facit esse proximum Deo, ceteri ferventes accedunt Deo proximè qui ad puritatem cordis accedunt propius.*

Hoc itaque primum est expendendum, quantum referat ad majus meritum, puri esse cordis: nihil alieni, nihil permixti, nihil non modo sensualis, sed nec naturalis aut etiam rationalis sensus & animi quod non sit spirituali & Divino substratum penitus, & infra positum.

*Sive masculum sive feminam obtulerit, immaculata erunt omnia. AGRVM suum non seres diverso semine. HOMO qui obtulerit victimam, vel vota solvens vel sponte offerens, immaculatum offeret, ut acceptabile sit: omnis macula non erit in eo. Si habuerit maculam, vel claudum fuerit, vel cacum, aut in aliqua parte deforme vel debile, non immolabitur Domino Deo tuo, Non immolabis Domino Deo tuo ovem & bovem in quo est macula, aut quidpiam vitii, quia abominatio est Domino Deo tuo. Quæ sic omnia tam sæpè & graviter insonabant omnium animis, ut inde disceretur quod Sapiens dixit apertius: *Qui mundus est, rectum opus ejus. Quasi hæc esset rectitudo cujusvis boni operis, mundities & puritas operantis. Quantacunque sit ejus charitas nisi sit ex puro corde, non est charitas accepta Deo. Sic postquam sanctus Jacobus dixit, *Appropinquate Deo & appropinquabit vobis, Tum addit, tanquam gradum proximum appropinquandi: *Emundate manus peccatores, & purificate corda dupliciter animo. Itc. Quod****

Levit. 3. ibid. 22. ibid.

Dent. 15. ib. 17.

Prov. 21.

Itc. Quod

In Ps. 50.

Quod & sanctus Gregorius sapienter observavit ad illum Psalmi versum notissimum: *Cor mundum crea in me Deus. & Spiritum rectum innova in visceribus meis.* Vide, inquit, ordinem, primo cor mundum, ut quasi de puro fonte manet quidquid agendum est. Quomodo enim poterit esse perspicuum id est purum in conspectu Dei ac lucidum, quod in ipsa origine fuerit vitiatum? Scriptum est enim: bonus homo de bono thesauro profert bona, & malus homo de malo thesauro profert mala. O quale monstrum potest esse thesaurus ille malus qui non nisi ex malis coalescit, & unde nihil nisi malum profluit!

II. PUNCTUM.

SED quantum est ferventius factum opus, tantum est ex puriori corde factum: Sicut quantum est ex puriori corde profectum, tantum est ferventius factum opus. Neque enim fervor est illa quae fortè putaretur agitatio mentis & corporis; sed est ipsa puritas operis purè propter Deum facti.

Quod ut melius intelligatur, atque ut simul apertius internoscatur quid charitati Fervor addat ad puritatem actionis: observandum est, duobus praefertim modis actionem posse inquinari & purgari. Primum quidem inquinatur impuris affectibus, seu mundanis propositis finibus ac intentionibus, à quo inquinamento mentem purgat illa charitas quae unum respicit Deum. Sed cum etiam in respiciendo Deo multi se humani respectus & discursus obtrudant qui hominem in diversa rapiunt, & sub specie recti ac boni saepe fallant & avertant à bono, aut certè dubium & suspensum animum sic retineant, ut quid agat quove se verat ignoret; ac interim non nisi remittit, anxie, & imperfectè agat; potest dici hoc alterum inquinamenti genus quo non quidem malum appetas, nec bonum malo sine facias; sed quo bonum non satis bene, non satis promptè, non satis studiosè amplecteris; à quo inquinamento nos purgat fervor, quatenus qui suo fervet in opere nihil moratur, quidquid obviet animo, non se sinit illis retardari obstaculis quae apparenti virtutis specie, vel nobilitati praetextu mentem aliò avocant. Sed toto quod ajunt peccatore rem aggreditur, rem promovet & absolvit, uni Deo intentus, uni attentus operi. *Vidisti virum velocem in opere suo: coram regibus stabit, nec erit ante ignobiles, eis scilicet loquendo, id est, illustribus ille futurus est.*

Pro v. 22.

Cum nondum ita ferveret sanctus Augustinus, & vellet quidem servire Deo, sed quod vel-

let tamen non faceret, sic se à seipso in diversa distrahi sentiebat, ut miraretur & diceret, unde hoc monstrum & quare istud? Imperat animus corpori & paritur statim. Imperat animus ut moveatur manus, & tanta est facilitas ut vix à servitio discernatur imperium. Et animus, animus est, manus autem corpus est. Imperat animus ut velit animus, nec alter est, nec facie tamen. Unde hoc monstrum, & quare istud: imperat inquam ut velit, qui non imperaret, nisi vellet. & non fit quod imperat. Audi vero ut aptè sibi responderet: Sed non ex toto vult, non ergo ex toto imperat. Nam in tantum imperat, in quantum vult, & in tantum non fit quod imperat, in quantum non vult; Non utique plena voluntas imperat nam si plena esset, nec imperaret ut esset, quia jam esset. Non igitur monstrum, partim velle, partim nolle: sed agritudo animi est, quia non totus assurgit veritate sublevante, consuetudine pragmatibus. Sic sanctus Prosper in sententiis sancti Augustini: *Agritudo animi rationalis est, inquit, inquit, in quantum bonis inferioribus delectatur: superiora ex parte appetit, & ex parte non appetit, ideoque in duas dividitur voluntates, cumque una est, tota non est: & hoc adest uni, quod deest alteri.* Sanctus quoque Thomas sic rem illustret: *Imperfectum imperium contingit ex hoc, quod Ratio ex diversis partibus movetur ad imperandum vel non: Unde fluctuat inter duo, & non perfectè imperat.*

At certè fluctuationes illas animorum & imperfecta imperia, sicut nemo neget esse humanas imperfectiones & nostrarum impuritates actionum, ita omnes concedant, quod qui se ab illis purget, singularem in opus suum inducat puritatem. Hoc est autem fervere, hoc est proprium quod decimus Fervoris beneficium, sic in sese totum colligit animum, ut non jam duo, non jam ulladiviso, nulla diversitas, nil aliud cogitare sinit aut sapere, quam quae sunt spiritus, quam quae sunt Christi: sed totus à se atque à summo Deo indivisus est animus, ut divisus à quocunque alio; puram illam unionem perficiat quae est perfectae charitatis. *Qui adharet Domino, unus Spiritus est. Valet cuncta, mihi Dominus sufficit. Deus meus & omnia. Sic paucis fervor agit, ut nos agere faciat; sic cuncta sibi prosternit.*

III. PUNCTUM.

HINC ergo sequitur, ut quod fervori tempus negat, hoc fervor concedat tempori; Nempe ut

ut brevi spatio longorum merita temporum possis colligere, dum quidquid impurum in nostras actiones posset incidere, sic defocatur & excoquitur, nihil ut superfluum in opere non sanctum, non pretiosum, non ditiosum in conspectu Domini. Hoc est aurum ignitum probatum quod suadetis emere ut locupies fias. Hoc est aurum quod super idem fundamentum edificatur, cui scenum alioquin & stipula simul cohærent. Hæ sunt divitiæ salutis, sapientia & scientia de quibus & Propheta & Apostolus, qui sic expressis affirmat verbis, tempus redimi, & sapientes ab insipientibus hoc interno sci nomine.

Hæc est vis summa, qua præteritum possis revocare tempus, quæ metiri possis ventum, & ignem ponderare; quæ tria quondam Eisdæ ab Angelo sunt propolita, tanquam ea quæ essent extra omnem efficientiam posita. Sic enim fervor præteritum revocat tempus, cum lacuna replentur illorum mensium quos Scriptura vocat *vænos*; replentur autem cum fervor geminat opera, non tam numero quam valore & merito. *Suscipit de manu Domini duplicia pro omnibus peccatis suis.* Metiris autem ventum

cum ad unum quodque momentum quo aërem spiras, inspiras operi meritum. Ignem denique ponderas cum tanta fervoris habetur ratio, ut pro singulis ejus gradibus agendi meritum crescat & præmium. Sic præclare sanctus Hieronymus in Apostoli Verba: *Redimentes tempus, quoniam dies mali sunt: Quod in diebus malis est, inquit, quodammodo immutamus illud, & dies malos in bonos vertimus, & facimus illos non præsentis sæculi sed futuri.*

O quam proinde sapienter Sapiens: *In omnibus operibus tuis esto velocis, & omnis infirmitas non occurret tibi.* Non ægrotabis illa ægitudine animi qua in diversa distrabaris, & qua distractus vix aliquid agas aut agendo merearis. Non occurret ficta infirmitas corporis, quasi non id possis operari quod occurrit. Non infirmitas animi quasi nolis aut nescias; Non infirmitas ipsius operis quasi fatiscas operando; Nulla denique tibi occurret infirmitas, quia velocitate & fervore sic roboratur animus, ut licet etiam infirmaretur, non desineret operari, & tunc vel maxime diceret: *Cum infirmor, tunc potens sum.*

Vide Feria 4. infra Hebdomadam Paschæ. 2. Cor. 12.

FERIA QVARTA.

DE OCCVLTIO CHRISTI INGRESSU IN CIVITATEM JERUSALEM,
AD DIEM FESTUM,
SCENOPEGIÆ.

ET DE OPPORTUNITATE TEMPORIS
OBSERVANDA IN NOSTRIS
ACTIONIBUS.

Tempus meum nondum advenit. Joan. 7.

VERITAS PRACTICA.

Sic est omni negotio tempus & opportunitas, ut nisi adsit tempus & opportunitas, vix ullum fiat negotium.

RATIO EST. *Quia vix aut ne vix ullum fiet negotium nisi fiat illud quod intendit Deus. Sed nisi omni negotio adsit tempus & opportunitas, non fiet illud negotium quod intendit Deus. Ergo sic est, & sic servari debet omni negotio tempus & opportunitas, ut nisi adsit tempus & opportunitas, vix ullum fiat negotium.*

Hayneusue Pars quarta.

I. PUNCTUM.

ERAT in Galilæa Dominus cum loqueretur & ageret quæ supra commemorata sunt, jamque instabat Festum quod apud Judæos Scenopegia dicebatur, sic & fingendis dicta tabernaculis, ut præceptum erat Levitici vigesimo tertio, idque in finem Septembris, vel Octobris initium, incidebat. Tunc verò propterea Judæi omnes adibant Jerosolymam, celebraturi festum, & in templum sua delaturi sacrificia, quia ne-

L fas